

ПРОБЛЕМА ЕТНОЦЕНТРИЗМУ В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Гамзаєв Айшад, гр. Ф-24

Науковий керівник – викл. Ковальчук Н.Є.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

У процесі комунікації між представниками різних культур стикаються різні специфічні погляди на світ. Дещо, цілком зрозуміле та прийнятне для однієї сторони, стикається з чимось прийнятним для іншої. Як правило, обидві сторони не ставлять під сумнів «своє само собою зрозуміле», а займають етноцентристську позицію та приписують іншій стороні дурість, неосвіченість або злий намір.

Конфлікт культури може створити труднощі в спілкуванні, стати причиною «культурного шоку». У тій або іншій мірі стрес, або культурний шок, переживають практично всі іммігранти, що опиняються в чужому культурному середовищі.

При контактах з іншими культурами більшість людей судять про чужі культурні цінності, використовуючи як зразок і критерій культурні цінності власного етносу. Такий тип ціннісної думки прийнято називати етноцентризмом.

Етноцентризм є психологічною установкою сприймати й оцінювати інші культури та поведінку їх представників через призму своєї культури. Найчастіше під етноцентризмом мають на увазі, що власна культура перевершує інші культури, і в цьому випадку вона розцінюється як єдино правильна, а всі інші, таким чином, недооцінюються.

У сучасній ситуації благополуччя світу багато в чому залежатиме від здатності молодого покоління навчитися проявляти терпимість, поважати інші культурні та соціальні особливості; від волі та бажання зрілих людей зрозуміти один одного та співпрацювати один з одним, даючи молоді соціальні орієнтири, зразки взаємодії та демонструючи шляхи врегулювання соціокультурних конфліктів.

Культурні, етнічні, расові бар'єри, комунікативні бар'єри нерозуміння, стереотипи сприйняття ускладнюють наше життя, гальмують перехід від біполярної до поліполярної співпраці, від діалогу до полілогу культур. Усунення цих бар'єрів залежить від волі, бажання та здатності людей вирішувати виникаючі міжетнічні, міжконфесійні, міжкультурні та міжособові конфлікти. Це можливо лише на основі розуміння та пошани соціокультурних відмінностей народів світу в цілому, й унікальності кожної особи, зокрема.